

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/46/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113213712
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8113213712.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a z členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobkyne: T. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XX, zastúpená JUDr. Katarínou Leškovou, advokátkou so sídlom v Prešove, Plzenská 2, proti žalovanému: Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom Garbiarska 2, 040 17 Košice, IČO: 31 690 904, právne zastúpenému JUDr. Gabrielom Gulbišom, advokátom so sídlom Němcovej 22, 040 01 Košice, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 20.11.2013, č. k. 14C 107/2013-101, proti uzneseniu zo dňa 20.11.2013, č.k. 11C 123/2013-100, a proti uzneseniu zo dňa 15.1.2014, č.k. 11C 123/2013-121, takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

P o t v r d z u j e uznesenie zo dňa 20.11.2013, č.k. 11C 123/2013-100.

P o t v r d z u j e uznesenie zo dňa 15.1.2014, č.k. 11C 123/2013-121.

Návrh na prerušenie konania z a m i e t a.

Žalovaný n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania a žalobkyni sa ich náhrada n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom zo dňa 20.11.2013, č. k. 11C 123/2013-101 Okresný súd Prešov (ďalej len súd prvého stupňa) zrušil rozsudok Arbitrážneho súdu Košice, so sídlom v Košiciach, Alžbetina 41, sp. zn. 2C 1287/2012 zo dňa 19.1.2012. Žalovaného zaviazal nahradiť žalobkyni trovy konania v sume 339,40 Eur na účet právnej zástupkyne žalobkyne v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobkyňa sa žalobou zo dňa 13.5.2013 sa domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu v Košiciach so sídlom Alžbetina 41, sp. zn. 2C 1287/2012 zo dňa 19.1.2012. Vychádzajúc zo záverov o tom, že príslušná poisťovňa je spotrebiteľskou zmluvou, mala za to, že rozhodcovská doložka predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku s poukazom na § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a na to, že zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, teda žalobkyne.

Vychádzal zo zistenia, že poisťná zmluva uzavretá medzi účastníkmi je spotrebiteľskou zmluvou podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 52). V danom prípade posudzoval súd to, či osobitné zmluvné dojednania podpísané aj žalobcom možno považovať za individuálne dohodnuté, v takom prípade by rozhodcovská doložka bola uzavretá platne. Pre posúdenie tohto sporu použil právne závery prijaté Najvyšším súdom SR v rozhodnutiach 6MCdo 9/12, 6Cdo 1/12, 6Cdo 3/13. Na základe nich prijal záver, že ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah (čo je aj tento prípad) nemôže ísť o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku.

Súd poukázal na to, že spotrebiteľ podpísal rozhodcovskú doložku, pretože inú možnosť nemal, pokiaľ chcel uzatvoriť poisťnú zmluvu. Z doložky nevyplýva, že by bol informovaný o rozdieloch medzi súdnym a rozhodcovským konaním, o rokovacom poriadku rozhodcovského súdu a pod. Jednoznačne to napokon vyplýva aj z výpovede svedkyne J. zo spisu 11C 120/2013 a svedkyne T. X. zo spisu 16C 127/2013, ktoré súd použil ako listinný dôkaz. V tejto súvislosti opätovne poukázal na právne závery už citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 6MCdo 9/12. Navyše sa stotožnil aj s ďalším jeho záverom o tom, že princíp „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) ustupuje dôležitejšiemu princípu a to ochrane spotrebiteľa.

Ďalší dôvod neplatnosti rozhodcovskej doložky súd videl aj v tom, že rozhodcovský súd si vybral sám žalovaný. V tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. IV. ÚS 2735/11 zo dňa 3.4.2012. Podľa neho právo na zákonného sudcu zaručené v čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd sa primerane vzťahuje aj na rozhodcovské konanie. Ak sa výber rozhodcu neurčil podľa transparentných pravidiel, nemôže byť akceptovateľný ani výsledok tohto rozhodovania.

Tvrdenie žalovaného o tom, že žalobkyňa mala možnosť nepodpísať spomínané osobitné zmluvné dojednania, pretože aj pri ich nepodpísaní by predsa platil článok XV. VPP, ktorý upravoval výlučné riešenie sporov rozhodcovským súdom, ktorý bol oprávnený vybrať sám žalovaný a dokonca v zmysle tohto článku bol ho oprávnený aj vytvoriť, považoval súd za zarážajúce. Pochybnosti o nezaujatosti rozhodcovského súdu sa podľa názoru súdu potvrdili aj rokovacím poriadkom Arbitrážneho súdu v Košiciach, ktorý jednoznačne znevýhodňuje spotrebiteľa oproti súdnemu konaniu. Poukázal napr. na zásadu písomnosti rozhodcovského konania; na to, že spotrebiteľ má síce možnosť žiadať nariadiť pojednávanie, ale len za poplatok 36 Eur, navyše musí platiť aj paušál na správne náklady, ktorý je odstupňovaný podľa hodnoty sporu (od 84 do 6.000 Eur); na podanie odporu voči rozhodcovskému rozsudku je stanovená neúmerne krátka 5 dňová lehota; fikcia o doručení rozsudku platí aj v prípade, že adresát sa nezdržiaval na adrese doručovania; v prípade procesných úkonov je podmienkou prijatia takéhoto procesného úkonu zaplatenie príslušného poplatku (v tomto prípade 72 Eur); nie je upravené oslobodenie od poplatku v dôsledku hmotnej núdze spotrebiteľa a pod. Všetky tieto skutočnosti viedli k záveru o tom, že žalovaný nepochybne žalobkyňu neposkytol žiadne informácie pri podpísaní rozhodcovskej doložky o rozhodcovskom konaní vrátane jeho porovnania so súdnym konaním, pretože inak by nepochybne žalobkyňa spomínanú rozhodcovskú doložku nepodpísala.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody súd preto považoval za dôvodné žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku vyhovieť, a to s poukazom na § 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z.z..

Úspešnej žalobkyňi bola podľa § 142 ods. 2 O.s.p. priznaná náhrada trov konania predstavujúcich trovy právneho zastúpenia za 5 úkonov právnej služby a to prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie žaloby 16.5.2013, písomné vyjadrenie vo veci ako reakcia na stanovisko žalovaného zo dňa 28.6.2013 a účasť na pojednávaniach dňa 23.10.2013 a 20.11.2013. Tarifná odmena za 1 úkon právnej služby podľa § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. činí 60,07 Eur a pripočítaný bol aj režijný paušál 5x 7,81 Eur podľa § 16 ods. 3 vyhlášky. Úhrne tak priznaná náhrada trov konania predstavuje 339,40 Eur (5x 60,07 + 5 x 7,81 Eur).

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením zo dňa 20.11.2013, č.k. 11C 123/2013-100, návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol. V danom prípade bol súd toho názoru, že nie sú splnené zákonné podmienky - dôvody na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p.. Predložený

nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 499/2012 z 10.7.2013, ktorý žalovaný pripojil k svojmu procesnému návrhu sa týka iba procesných nedostatkov postupu všeobecných súdov v súvislosti so zásadou kontradiktórnosti, ktorej porušenie znamenalo zásah do konkrétnych ústavných práv žalovaného. Ústavný súd nemôže nahrádzať všeobecné súdy a preskúmavať ich názory okrem prípadov arbitrárnych rozhodnutí. Preto ústavný súd vecne sporný problém - otázku platnosti rozhodcovskej doložky neposudzoval. Súd zároveň zdôraznil, že ten istý právny záver, ako bol prijatý v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR 6Cdo 1/2012 o neplatnosti rozhodcovskej doložky, bol vyslovený aj v iných rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR napr. 6Mcdo 9/2012 zo dňa 16.1.2013 a 6Cdo 3/2013 zo dňa 13.3.2013.

Proti týmto rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný vo všetkých výrokoch.

Uviedol, že poisťnú zmluvu navrhol uzavrieť tretí subjekt nezávislý od neho, a to výhradne finančný agent, ktorým bola sprostredkovateľka poistenia, a to pani H. K.. V tejto súvislosti poukázal, že takýto sprostredkovateľ musí splniť zákonnú povinnosť a vyhotoviť tzv. záznam o požiadavkách a potrebách klienta k poisťnej zmluve, ktorá obsahuje aj upozornenia na existujúcu rozhodcovskú doložku, ktorú navrhovateľ mohol, ale nemusel podpísať. Namietal nesprávnosť v postupe súdu, keď nevypočul sprostredkovateľku poistenia a nevyhodnotil záznam sprostredkovateľa poistenia ako listinný dôkaz.

Ďalej poukázal, že až po platnom uzavretí poisťnej zmluvy nastala fáza dojednávania Osobitných zmluvných dojednaní, ktorých obsahom bola rozhodcovská doložka. Osobitný odstavec, obsahujúci rozhodcovskú doložku, je graficky oddelený od samotných VPP miestom na podpis klienta potvrdzujúci prevzatie VPP a nepochybne sa nejedná o súčasť VPP.

Namietal aj argumentáciu súdu s odkazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 6Cdo 1/2012, vo veci ktorého bol úspešný so svojimi sťažnosťami pre porušenie svojich ústavných práv na Ústavnom súde SR, a to vo forme ústavnej sťažnosti, resp. nálezu Ústavného súdu SR. Oznamoval, že v obdobnej veci bol úspešný aj so svojou sťažnosťou na Ústavnom súde SR pod č. II ÚS 499/2013, keď tento rozhodol o zrušení uznesenia Najvyššieho súdu SR 2Cdo 5/2012 zo dňa 31. 01. 2012 a vrátenie veci na ďalšie konanie pre porušenie ústavných práv sťažovateľa.

Má za to, že súd nesprávne konštatoval neplatnosť rozhodcovskej doložky. Z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé, čím súd vyhodnotil neplatnosť rozhodcovskej doložky, v prípade, že nebola individuálne dojednaná. Z označeného pohľadu je rozhodnutie súdu arbitrárne, pretože neposudzoval kompletne znenie čl. XV VPP tak, že pre dojednanie rozhodcovskej doložky boli pre obe zmluvné strany dohodnuté podmienky rozhodcovského konania, jednak zákonom o rozhodcovskom konaní a jednak odchylnou - zmluvne dojednanou úpravou čl. XV VPP, ako aj samostatným štatútom Stáleho rozhodcovského súdu. Poukázal na čl. XV VPP, ktorým si obe strany dojednali postup v rozhodcovskom konaní podľa čl. XV bodu 2 VPP, pokiaľ poisťovňa nepoverí osobitnú právnickú osobu zriadením alebo výberom špecializované stáleho súdu, resp. nezriadi stály rozhodcovský súd, svoj neodvolateľný súhlas s týmto vyjadruje poisťník podpisom týchto všeobecných poisťných podmienok. Nemal zriadený vlastný stály rozhodcovský súd a v zmysle dohodnutých pravidiel poveril Stály rozhodcovský súd - arbitrážny súd Košice so sídlom v Košiciach, Alžbetina 41 vykonaním rozhodcovského konania, a to návrhom na začatie konania zo dňa 02. 01. 2012. Rozhodcovský súd vydal 19. 01. 2012 na základe žaloby rozhodcovský rozsudok, ktorým mu priznal plnenie vo výške 51,45 Eur a zaviazal navrhovateľa nahradiť trovy rozhodcovského konania.

Rozhodnutie súdu je nesprávne aj pre právny záver o tom, že rozhodcovská doložka nebola platne individuálne dojednaná. Je názoru, že táto bola jednoznačne individuálne dojednaná a je potrebné ju považovať za platný právny úkon v spore. Poukázal na potrebu skúmania samotného poisťného vzťahu medzi účastníkmi konania ako predbežnej otázky pre ustálenie skutkového stavu veci a pre dosiahnutie právnej istoty poukázal napríklad aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 10CoE 51/2011, v rámci ktorého bolo okrem iného konštatované: „Právnym dôsledkom takejto dohody zmluvných strán je, že nemôže byť táto časť zmluvy považovaná za neprijateľnú podmienku v zmysle ust. § 53 ods.

1 Občianskeho zákonníka a nemôže byť označená za neplatnú podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Dohoda o rozhodcovskej doložke bola uzavretá samostatne, mimo spotrebiteľskej zmluvy, pričom aj ustanovenie časti XV VPP pre účastníkov boli záväzné len v prípade samostatného dojednania rozhodcovskej doložky.“. Poukázal aj na judikatúru Ústavného súdu SR a rozhodnutie II ÚS 10/99, tiež II ÚS 234/2003, v zmysle ktorých príslušné štátne orgány budú konať a rozhodovať podľa platných právnych predpisov tým, že ich budú správne vykladať a aplikovať.

Domnieva sa, že súd nesprávne vyhodnocoval rozhodovanie rozhodcovského súdu v skrátenej forme konania, v rámci ktorého arbitrárne konštatoval, že tento neaplikoval predpisy na ochranu spotrebiteľa. Zastáva názor, že rozhodcovský súd vykonal prvotné konanie v skrátenej forme so zohľadnením všetkých noriem aplikovateľných aj v rámci ochrany spotrebiteľa.

Z dôvodu, že vo veci podal opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje odvolací súd, vzniesol námietku zaujatosti voči sudcovi Krajského súdu v Prešove JUDr. L. U. s odkazom na ust. § 15 ods. 1 O. s. p. a odôvodňoval to skutočnosťou, že JUDr. L. U. pôsobil ako predseda komisie pre posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách na Ministerstve spravodlivosti SR, prezentoval verejne svoj právny záver o neprijateľnosti všeobecných poisťných podmienok v článku Trend zo dňa 10. 11. 2009. Preto vzniesol námietku zaujatosti k tomuto sudcovi Krajského súdu v Prešove pre jeho pomer k veci a k účastníkovi konania.

Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil, vec vrátil na ďalšie konanie a predtým, aby prerušil odvolacie konanie do rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 382/2012, pretože v tomto konaní sa po prijatí ústavnej sťažnosti odporcu rozhoduje o porušení jeho ústavných práv v konaniach, v ktorých sa rieši dôležitá právna otázka, ktorá bude mať podstatný význam pre danú vec a týka sa vecí vedených na Najvyššom súde SR pod 6Cdo 1/2012 a 5Cdo 112/2012.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a uznesenie spolu s konaním, ktoré im predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O. s. p., vec prejednal v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, správne vyvodil právne závery a vo veci aj správne rozhodol. Na jeho zisteniach sa nič nezmenilo ani v priebehu odvolacieho konania a odvolací súd v plnom rozsahu na jeho zistenia a právne závery odkazuje.

Zásadnou právnou otázkou v predmetnej veci v súvislosti aj s dôvodmi uvádzanými žalovaným v odvolaní bola otázka, či rozhodcovská doložka, na základe ktorej rozhodcovský súd rozhodol a ktorá je upravená v čl. XV. VPP žalovaného, podľa ktorej všetky vzájomné spory a sporné nároky poistenia budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní, je podmienkou individuálne dojednanou (ako tvrdil žalovaný) a v negatívnom prípade, či zakladá hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľná podmienka).

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky

od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle čl. 3 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách („Smernica“), zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy ku škode spotrebiteľa.

V zmysle § 54 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka, sa zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou, nemôžu odchyliť v neprospech spotrebiteľa od ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Nesmú obsahovať podľa § 53 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

V danej veci sa žalobkyňa domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku žalobou podanou dňa 13.5.2013 na súde z dôvodu, že dňa 19.1.2012 vydal Arbitrážny súd Košice vo veci sp. zn. 2C/1287/2012 rozhodcovský rozsudok, ktorým žalobkyni bola uložená povinnosť do 5 dní od právoplatnosti rozhodcovského rozsudku zaplatiť žalovanému sumu vo výške 51,45 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276 Eur. Rozhodcovský rozsudok bol žalobkyni doručený 9.10.2012. Žalobkyňa napáda rozhodcovskú doložku, ktorá nebola individuálne dojednaná, pretože nemohla ovplyvniť obsah rozhodcovskej doložky, ale len či ju podpíše alebo nie. Namietala aj nesprávne právne posúdenie veci rozhodcovským súdom.

Žalobkyňa uzatvorila so žalovaným poisťovňu zmluvu dňa 24.5.2007. Zmluvu dojednávala so sprostredkovateľom a vo VPP v časti XV. je obsiahnuté dojednanie o rozhodcovskom konaní. Obsahom je dohoda poisťovne a poisťníka o tom, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. V závere všeobecných podmienok je ako ďalšie zmluvné dojednanie znovu dojednaná rozhodcovská doložka vo forme samostatnej tabuľky, s uvedením textu: „poisťník a poisťovňa týmto vyjadrujú obaja spoločne a každý zároveň svojím podpisom samostatne svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle časti XV. všeobecných poisťných podmienok. Toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku“ (č. l. 42 spisu).

Práve na základe takto dojednanej rozhodcovskej doložky v poisťnej zmluve bol dňa 19. 1. 2012 pod sp. zn. 2C 1287/2012 vydaný rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice, Alžbetina 41, Košice, ktorým bola žalobkyni uložená vyššie uvedená povinnosť (č. l. 5 spisu).

Rozhodcovská doložka sa tak stala súčasťou obsahu formulárovej zmluvy, ktorú žalovaný v rámci svojej podnikateľskej činnosti použil v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu spotrebiteľov.

Smernica Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vychádza nie z minimálneho okruhu nekalých klauzúl, ktoré sa majú transponovať, ale zo vzorového okruhu klauzúl. V konečnom dôsledku sa okruh neprijateľných podmienok de lege lata uvedený v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) upravil postupne viacerými novelami až po uplynutí transpozičnej lehoty (napr. neprímeraná sankcia pod písm. k/ bola upravená až novelou vykonanou zákonom č. 568/2007 Z. z. s

účinnosťou od 1.1.2008, kým hlavná transpozícia bola vykonaná zákonom č. 150/2004 Z. z. účinným od 1.4.2004).

Členské štáty si mohli vybrať, do akej miery prevezmú smernicou odporúčané nekalé klauzuly. Zároveň sa však umožnilo členským štátom prekročiť rámec smernice, čo umožnilo upraviť okruh neprijateľných podmienok aj širšie ako odporúča smernica „Členské štáty môžu prijať alebo si ponechať najprísnejšie opatrenia kompatibilné so zmluvou v oblasti obsiahnutej touto smernicou s cieľom zabezpečenia maximálneho stupňa ochrany spotrebiteľa“. (čl. 8 smernice).

Kým smernica vychádza zo vzorového okruhu nekalých klauzúl, slovenský zákonodarca upravil režim súdnej kontroly neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách na základe indikatívneho výpočtu neprijateľných podmienok (arg. slovo „najmä“ v § 53 ods. 4 OZ). To znamená, že súdu nič nebráni judikovať neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve podľa tzv. generálnej klauzuly v § 53 ods. 1 OZ, a teda nad rámec zoznamu podmienok uvedených v prílohe smernice alebo okruhu uvedeného v Občianskom zákonníku. Nemožno napríklad vylúčiť, že súd so zreteľom na ostatné zmluvné podmienky (čl. 4 ods. 1 smernice) posúdi rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú bez ohľadu na jej znenie, teda že neobstojí žiadna rozhodcovská doložka a priestor pre rozhodcovské konanie bude len pri preukázateľnom individuálnom vyjednaní rozhodcovskej zmluvy zo strany spotrebiteľa.

Odvolačný súd sa stotožňuje s prvostupňovým súdom, že o doložku, ktorá vyžaduje, aby spotrebiteľ riešil spory výlučne v rozhodcovskom konaní, ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa tejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený nezvratne podrobiť sa rozhodcovskému konaniu (porov. napr. uznesenia Krajského súdu v Trnave vo veciach sp. zn. 10CoE 153/2011, sp. zn. 10CoE 230/2011, sp. zn. 10CoE 109/2011). Právna veda na tento problém reaguje Kristiánom Csachom: „Z pohľadu spotrebiteľa je totiž rovnocenné, či riešenie jeho sporov prostredníctvom rozhodcovského konania mu „vnúti“ štandardná zmluvná klauzula, alebo dodávateľ svojím konaním. Spotrebiteľ má byť chránený pred oboma. Práve proti možnosti dodávateľa diktovať svoju vôľu v zmluvnom vzťahu bol vytvorený celý mechanizmus spotrebiteľsko-právnej ochrany pred štandardnými zmluvami.“ (In: Štandardné zmluvy, str. 214, Vydavateľ Aleš Čeněk, 2010).

Podľa dôvodovej správy k § 53 ods. 4 písm. r/ OZ „spotrebiteľ môže svoje práva uplatňovať nie iba v zmysle dojednanej rozhodcovskej doložky, ale ak sa tak rozhodne, aj v občianskoprávnom konaní a zmluvná podmienka, ktorá by mu v tom bránila, bude v zmysle navrhovaného ustanovenia považovaná za neprijateľnú“.

Teda podľa Csacha doložku nie je možné akceptovať, ak by vyžadovala od spotrebiteľa podrobiť sa arbitráži. Ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r/ OZ nie je len o možnosti výberu medzi štátnym a súkromným súdom, ale predovšetkým o dôsledkoch, ktoré zakladá, a teda, či doložka nenúti spotrebiteľa podrobiť sa nezvratne arbitráži.

Odvolačný súd zastáva názor, že pokiaľ ide o tzv. nevýhradnú rozhodcovskú doložku, možnosť voľby pre spotrebiteľa je len iluzórna, pretože takmer s pravidelnosťou rozhodcovské žaloby podávajú veritelia, čo možno odôvodniť aj rozsahom nárokov plynúcich zo štandardne formulovanej zmluvy. Naopak, ak niektorý spotrebiteľ výnimočne uplatňuje svoje práva, tak využíva - pre neho transparentný štátny súd. Odvolačný súd pritom nepochybuje o tom, že spotrebiteľ, ktorý sa rozhodne osobitne individuálne vyjednať rozhodcovskú zmluvu, by aj reálne rozhodcovské konanie využil, pretože inak by jeho individuálne („sólo“) vyjednávanie nedávalo zmysel.

Podľa obsahu spisu dodávateľ preukázateľne navyše nevysvetlil spotrebiteľovi význam rozhodcovskej doložky, na rozdiel od zásad občianskeho súdneho konania, nepredstavil mu pravidlá, podľa ktorých sa bude viesť súkromný „súdny“ proces a nedal mu po preukázateľnom poučení na výber rozhodnúť sa (pre porovnanie § 90 ods. 3 Zákona o platobných službách).

Aj procesné pravidlá rozhodcovského súdu ponímajúce kontraktúalnu inkorporáciu prostredníctvom rozhodcovskej doložky sú súčasťou zmluvného vzťahu a ako formulárový produkt podliehajú súdnej kontrole neprijateľnosti zmluvných podmienok. Ak povinný spotrebiteľ mal vyjednať súkromný „súdny“ proces, mal by nepochybne poznať tieto pravidlá. O týchto niet v spise ani zmienky a oprávnený sa tomuto problému v odvolaní vyhol. Preukázateľné poučenie sa musí týkať aj pravidiel arbitráže.

Odvolačný súd si nedokáže predstaviť rokovanie spotrebiteľa o rozhodcovskej doložke a jej perfektné individuálne zmluvné vyjednanie, ak spotrebiteľ nepozná jeho obsah (vedľajší predmet zmluvy). Je takmer notorietou, že v rámci uzatvárania spotrebiteľských zmlúv sa díleri nezmieňujú o podrobnostiach a procesných pravidlách rozhodcovského konania. Získavanie podpisov spotrebiteľov pod údajné individuálne vyjednanie má kampaňovitý rozmer. Tvrdenie o tom, že si takýto proces vyjednal spotrebiteľ a pritom nepoznal jeho obsah, je poznačené neudržateľnou tendenciou dosiahnuť arbitráž, s čím je spojené ďalšie zvýšenie nákladov spotrebiteľa.

Odvolačný súd poukazuje na nutnosť objektívneho posúdenia rozhodcovskej doložky a nie je rozhodujúca vôľa účastníka zmluvného vzťahu a v tomto zmysle ani jeho aktivita. Neprijateľná rozhodcovská doložka je absolútne neplatná (§ 53 ods. 5 OZ) a je povinnosťou nielen súdu, ale aj rozhodcu z tohto právneho posúdenia vyvodiť všetky právne dôsledky a poskytnúť náležitú ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Neuniklo pozornosti odvolacieho súdu, že rozhodca iba zriedkavo pristupuje k posúdeniu platného založenia vlastnej právomoci, resp. túto iba formalisticky skonštatuje ako danú. Odvolačný súd tak nadobudol presvedčenie, že aj toto konanie je prejavom nerešpektovania práv spotrebiteľov, resp. reflexiou absencie nestrannosti a nezaujatosti rozhodcu.

Akceptovateľnosť rozhodcovského konania v spotrebiteľských veciach sa ponúka napríklad osobitným vyjednaním a nie nanútením arbitráže spotrebiteľovi. Arbitráž môže fungovať, ale za transparentných podmienok ako efektívny prostriedok ochrany a keď aj spotrebiteľ rozumie, o čo v prípade rozhodcu ide.

Na individuálne dojednanie je však potrebné rešpektovať a zachovať proces tvorby zmluvy ustanovený v OZ. Naproti tomu nevhodné predkladanie podmienok predstavuje jednu z nekalých obchodných praktík (klamlivá obchodná praktika; § 8 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa; ďalej len „ZOS“). Predkladanie rozhodcovských doložiek spotrebiteľom za stavu, keď nepoznajú pravidlá arbitráže (predmet rozhodcovskej zmluvy) a prirodzene nevenujú dostatočnú pozornosť tejto časti formuláru, sa zneužíva k záverom o individuálnom vyjednaní zo strany spotrebiteľov, pričom na tomto nič nemení technika predkladania - inkorporovanie doložky do všeobecných zmluvných podmienok versus vyhotovenie štandardnej rozhodcovskej zmluvy na samostatnom liste (hárku) papiera.

Zbavenie sa zodpovednosti za nekalú obchodnú praktiku pri nevhodnom predkladaní zmluvných podmienok argumentáciou, že spotrebiteľ mal byť bdely, odvolací súd neprijíma, a odsudzuje ako konanie hraničiace so zlým úmyslom v zmluvných vzťahoch. Je neakceptovateľné, aby porušovateľ práva presúval zodpovednosť na slabšieho a je vylúčené, aby za takýchto okolností súd akceptoval rozhodcovskú doložku.

Dodávateľ s odbornou starostlivosťou mal a musel vedieť, že nemá používať neprijateľné podmienky a má poznať aj dôsledky ich používania. Dodávateľ musí počítať s tým, že plnenie z nekalej podmienky mu súd nemôže vymôcť.

Predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa rozumie „najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody (pre porov. § 4 ods. 8 ZOS).

Vyjadreniam žalovaného chýba náležitý stupeň objektivity a rešpekt k zásadám súkromného práva a princípu ochrany práv slabšieho subjektu (porov. uznesenie NS SR 6Cdo 1/2012).

Odvolaací súd nevidí dôvod na odklon od spoločného stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia KS v Prešove z 27.9.2010, podľa ktorého: „Zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve alebo vo všeobecných obchodných podmienkach inkorporovaných do takejto zmluvy, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia pre exekútora. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu. ...“

Odvolaací súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach konštatoval a je to uvedené aj v spomínanom stanovisku kolégia, že nijako nespochybuje význam materiálnej právoplatnosti súdneho rozhodnutia, a to predovšetkým v záujme právnej istoty vyplývajúcej z právoplatného súdneho rozhodnutia. Na druhej strane však materiálna právoplatnosť rozhodnutia štátneho orgánu nie je bezvýnimčná a možno ju prelomiť v zákonom stanovených prípadoch (porovnaj účinky rozhodnutia v blokovom konaní, ktorým súd nie je viazaný, § 135 ods. 1 in fine O. s. p.).

Európsky súd pre ľudské práva nevidel porušenie čl. 6 Dohovoru v prípade, že z podstatných dôvodov došlo k prelomeniu účinkov veci právoplatne štátnym súdom judikovanej (porovnaj § 64 rozsudku Zehentner v. Rakúsko).

Podľa cit. čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok“.

Odvolaací súd v tejto súvislosti pripomína uznesenie Najvyššieho súdu SR vo veci 6Cdo 1/2012, ktoré prelomovo poukazuje na princíp ochrany spotrebiteľa, ktorého skutočný význam odvolateľ nijako do reality nepretavuje. Aj keď ústavnoprávna ochrana a ochrana základných práv a slobôd, medzi ktoré patrí aj vysoký záujem na ochrane spotrebiteľa (čl. 38 Charty „politiky štátov zabezpečia vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa“) má subsidiárnu povahu, ciele tejto ochrany sa musia stať súčasťou rozhodovania všeobecných súdov. Aj súd v predmetnej veci je súdom Európskej únie a rámec jeho rozhodovania je meritórne určený Zmluvou o fungovaní EÚ, Chartou Európskej únie a smernicou (v predmetnej veci najmä článok 6 smernice).

Tak ako už odvolací súd spomenul, ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má vykonať v režime pravidiel verejného poriadku, a teda pravidiel, ktorých dodržiavanie musí štát bezpodmienečne vyžadovať (čl. 50 uznesenia súdneho dvora POHOTOVOST'/Korčkovská).

Podľa čl. 3 ods. 2 smernice „Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou“.

Podľa názoru vyjadreného v odvolaní by platilo, že všetky rozhodcovské zmluvy dohodnuté so spotrebiteľom sú individuálne vyjednané len z dôvodu, že spotrebiteľ uviedol o jeden podpis v zmluve navyše. Úplne by sa strácal cieľ a zmysel súdnej kontroly formulárových podmienok, ktorých obsah spotrebiteľ nemôže nijako zmeniť. Spotrebiteľ mohol rozhodcovskú doložku ako celok prijať alebo

odmietnuť, a na otázku, či si rozhodcovskú doložku vymienil, možno iba ťažko odpovedať kladne, keďže jej obsah, vrátane relevantných pravidiel rozhodcovského procesu zjavne nepoznal.

Teória prezentovaná v odvolaní je v priamom rozpore s relevantnými ustanoveniami OZ. Tu rovnako platí, že za podmienku, ktorá nie je individuálne vyjednaná, sa považuje podmienka, ktorá bola vopred naformulovaná a spotrebiteľ nemôže meniť jej obsah. Ak by podstatu individuálne vyjednanej zmluvnej podmienky determinovala bez ďalšieho možnosť výberu, zo súdnej kontroly by boli vylúčené všetky formulárové typové zmeny a doplnky k pôvodnej zmluve, keďže bolo len na spotrebiteľovi, či k formulárovým zmenám pristúpi. S tým sa odvolací súd nemôže stotožniť, keďže by došlo k popretiu zmyslu a cieľa ochrany práv spotrebiteľa (Smernice 93/13/EHS) a k spochybneniu ochrany a podpory efektívneho vnútorného trhu EÚ očisteného od nemorálnych zmluvných klauzúl. Vo formulároch môžu byť pre spotrebiteľa dôležité, ale aj nepotrebné veci, no spoločným znakom za každých okolností je, že spotrebiteľ nemá možnosť meniť obsah formulára. Buď ho akceptuje alebo zmluva nevznikne. Súdna kontrola bola vytvorená práve z dôvodu ochrany pred diktátom formulárových zmlúv, vrátane formulárových zmien a doplnkov pripravených vopred dodávateľom. Uvedený cieľ žalovaný náležite nedocenil, resp. nesprávne interpretoval, o to viac, že ide o medzinárodný záväzok Slovenskej republiky k EÚ.

Tento záver možno vystihnúť z judikatúrneho vývoja súdneho dvora v rozhodnutí Pohotovosť/Korčková (bod 50.). Preto aj ochrana poskytovaná súdom vo vzťahu k neprijateľnej zmluvnej podmienke je o presadení noriem vyššej právnej sily a záväzku štátu prijať všetky kroky nevyhnutné na to, aby nekalá podmienka spotrebiteľa nezaväzovala. Pri dôslednom aplikovaní judikatúrnych záverov súdneho dvora tak aj prvostupňový súd ako článok súdnej sústavy EÚ a ako orgán členského štátu EÚ postupoval náležite a rozhodol vecne správne tým, že poskytol ochranu spotrebiteľovi pred nekalou rozhodcovskou doložkou.

Nevhodné predkladanie zmluvných podmienok sa týka smernice Európskeho parlamentu a Rady z 11.5.2005 č. 2005/29 ES o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 („smernica o nekalých obchodných praktikách“). Odvolací súd pripomína, že OZ v rovine vnútroštátnej zakotvuje normatívne mantinely posúdenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky.

Na strane žalovaného je dôkazné bremeno preukázať, že spotrebiteľ si vo svetle vyššie uvedených požiadaviek odvolacieho súdu (nielen formálne) individuálne vyjednal rozhodcovské konanie. V tomto smere popri nedôslednej argumentácii neboli doložené žiadne relevantné listinné dôkazy podporujúce záver o individuálnom vyjednaní rozhodcovskej doložky. Nie spotrebiteľ má dokázať, že nedošlo k individuálnemu vyjednaniu, ale dodávateľa zaťažuje bremeno presvedčivo preukázať individuálne vyjednanie (§ 53 ods. 3 OZ) - ani tento aspekt nie je v odvolaní zohľadnený. Z predloženej zmluvy nevyplýva individuálne vyjednaná rozhodcovská zmluva a žalovaný neoznačil žiadne iné relevantné dôkazy. Ak si spotrebiteľ individuálne vyjednal rozhodcovskú zmluvu, potom by muselo platiť, že si individuálne (podľa predstáv spotrebiteľa) vyjednal aj podmienky arbitráže. Z obsahu spisu však takýto záver rozhodne nemožno prijať. Dôvodne teda možno konštatovať, že žalovaný si dôkazné bremeno o individuálnom vyjednaní rozhodcovskej doložky nesplnil.

Žalobkyňa nemala možnosť ovplyvniť obsah predmetnej doložky. Mohla ju buď prijať ako celok alebo odmietnuť. Obsah tejto rozhodcovskej doložky bol dodávateľom (žalovaným) vopred pripravený a na jej obsahu žalobkyňa nijakým spôsobom neparticipovala.

Inštitút individuálne dohodnutej podmienky je treba vykladať v súlade s cieľom smernice, podľa ktorej sa podmienka nepovažuje za individuálne dohodnutá, ak bola pripravená vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou (čl. 3 ods. 2 Smernice).

Nič na tom nemení ani tá skutočnosť, na ktorú žalovaný poukazoval v odvolaní, že vyjednaníu tejto rozhodcovskej doložky predchádzal záznam sprostredkovateľa poistenia o potrebách klienta, ktorý bol spísaný pri uzatváraní poisťnej zmluvy. Ak by sa žalobkyňa rozhodla osobitne individuálne vyjednať rozhodcovskú doložku, zaiste by tento záznam o sprostredkovaní poistenia, aj samotná zmluva neboli na predtlačenom formulári, ale osobitne konkrétne vyjednané a špecifikované tak, aby odrážali to, čo si žalobkyňa individuálne želala.

Záznam sprostredkovateľa poistenia o požiadavkách a potrebách klienta k predmetnej poisťnej zmluve preukazuje, že v danom prípade opäť ide o predtlačný formulár, kde žalobkyňa nemala na výber možnosť individuálne dohodnúť obsah podmienky. Takto predtlačný formulár (aj keď vo forme záznamu sprostredkovateľa poistenia o požiadavkách a potrebách klienta), odvolací súd nepovažoval za dôkaz, ktorý by potvrdzoval, že žalobkyňa individuálne dojedнала rozhodcovskú doložku.

Z obsahu spisu a napokon aj tvrdenia samotného žalovaného nevyplýva, že by ako dodávateľ vysvetlil žalobkyňu význam rozhodcovskej doložky, pravidlá, podľa ktorých sa bude viesť tento proces a po preukázateľnom poučení, jej dal na výber sa rozhodnúť. Preto, ak napríklad spotrebiteľ mal vyjednať tento súkromný proces, mal by nepochybne tieto pravidlá poznať. O nich však v spise tiež niet žiadnej zmienky. Preto tvrdenie žalovaného o tom, že takýto proces si dojednal spotrebiteľ (v danom prípade žalobkyňa) a pritom nepoznala jeho obsah, je z pohľadu vykonaného dokazovania neudržateľné.

V predmetnej veci napr. trovy rozhodcu prevyšujú niekoľkonásobne vymáhanú istinu pohľadávky vo výške 51,45 Eur a trovy rozhodcovského konania predstavujú 276 Eur. Už len táto skutočnosť predstavuje neprimeranosť arbitrážneho procesu.

Odvolací súd sa preto nestotožnil s tým, že rozhodcovská doložka bola individuálne dojednaná medzi žalobkyňou a žalovaným.

Predkladanie takto dohodnutých rozhodcovských doložiek spotrebiteľom za stavu, keď nepoznajú pravidlá arbitráže, nevenujú pozornosť tejto časti formuláru, pretože táto doložka je zakotvená do všeobecných zmluvných podmienok vyhotovenej v štandardnej rozhodcovskej zmluve, nie na samostatnom liste - hárku papiera, odvolací súd považuje za nevhodné.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na judikatúru Súdneho dvora a na tú skutočnosť, že priemerný spotrebiteľ nepoukáže na nekalosť zmluvnej podmienky (Mostaza Claro, bod 25. - 27., C 168/05, Océano Grupo Editoria, Asturcom, a iné).

Dodávateľ (žalovaný) s odbornou starostlivosťou musel vedieť, že nemá používať neprijateľné podmienky, má poznať aj dôsledky ich používania. Predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa rozumie „najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenie z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušenie zmluvnej slobody (§ 4 ods. 8 zákona o ochrane spotrebiteľa).

V súvislosti s odvolacou námietkou odporcu vo vzťahu k sudcovi Krajského súdu v Prešove JUDr. L. U. z dôvodu jeho zaujatosti pre pomer k veci, ako aj k žalovanému, odvolací súd túto námietku považoval za irelevantnú s poukazom na skutočnosť, že v danom prípade zákonným senátom vo veci prejednávania predmetu sporu je senát, ktorý je uvedený v záhlaví tohto rozsudku.

Žalovaný v odvolaní poukazoval na uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo 1/2012 s tým, že práve na základe jeho sťažnosti boli prijaté ústavné sťažnosti aj vo vzťahu k rozhodnutiu NS SR sp. zn. 6Cdo 1/2012, na základe ktorého mal súd prvého stupňa založiť svoje rozhodnutie. Navrhoval prerušiť konanie v súvislosti

s konaním na Ústavnom súde SR vo vzťahu k tomuto rozhodnutiu, aj s poukazom na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 499/2012-47.

Odvolačný súd mal za to, že jeho návrh nie je dôvodný. Nie je povinnosťou odvolacieho súdu prerušiť konanie z dôvodu, že pred Ústavným súdom SR prebieha konanie, resp. sa má rozhodnúť o sťažnosti proti uzneseniu NS SR. Pokiaľ poukazoval na rozhodnutie NS SR sp. zn. 2Cdo 5/2012, ktoré bolo nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 499/2012-47 zrušené, išlo o inú skutkovú situáciu ako v prejednávanej veci.

So zreteľom na uvedené preto odvolací súd mal za to, že rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva, na základe ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne.

Záverom odvolací súd zhŕňa, že odvolacie námietky žalovaného sú neadekvátne skutkovému a právnenému stavu veci. Občianske súdne konanie má svoje zásady a nemôže predstavovať len akýsi nástroj na vymáhanie plnení bez rešpektovania princípov, ktoré sú v súlade s hodnotovým poriadkom uznávaným väčšinou v spoločnosti (uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV. ÚS 55/2011-19).

So zreteľom na uvedené napadnutý rozsudok zo dňa 20.11.2013, č. k. 14C 107/2013-101 a napadnuté uznesenie zo dňa 20.11.2013, č.k. 11C 123/2013-100, v zmysle ustanovenia § 219 O. s. p. ako vecne správne potvrdil a návrh na prerušenie odvolacieho konania zamietol.

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením zo dňa 15.1.2014, č.k. 11C 123/2013-121, uložil žalovanému zaplatiť súdny poplatok vo výške 331,50 Eur za podané odvolanie. Rozhodnutie odôvodnil aplikujúc položku č. 3 písm. c/ Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

Žalovaný v odvolaní namieta nesprávnosť výroku o povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie, pretože podľa jeho názoru mal byť súdny poplatok stanovený s poukazom na inú položku označeného sadzobníka, t.j. pol. 1 písm. b/.

Odvolačný súd preskúmal napadnuté uznesenie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O. s. p., vec prejednal v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že odvolanie nie je opodstatnené.

Podľa § 6 ods. 2 veta druhá zákona č. 71/1992 Zb. sa poplatok podľa rovnakej sadzby vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej.

Podľa položky 3 písmena c/ sadzobníka, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, z návrhu na začatie konania o neplatnosti rozhodcovskej zmluvy a o zrušení rozhodcovského rozhodnutia vydaného rozhodcom sa platí 331,50 Eur.

Predmetom poplatkového úkonu je odvolanie žalovaného voči rozsudku súdu prvého stupňa zo dňa 20.11.2013, č.k. 11C 123/2013-101, ktorým zrušil rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice so sídlom Alžbetina 41 v Košiciach, sp. zn. 2C 1287/2012 zo dňa 19.1.2012.

Je zrejmé, že za podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku sa platí súdny poplatok podľa položky 3 písmena c/ sadzobníka, teda súdny poplatok určený pevnou sumou 331,50 Eura. Keďže sa podľa rovnakej sadzby vyberá poplatok i v odvolacom konaní vo veci samej, súd prvého stupňa postupoval správne, ak určil, že súdny poplatok za predmetné odvolanie je vo výške 331,50 Eur.

Odvolací súd preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v súlade s § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne a zákonné potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého žalovaný ako neúspešný účastník nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalobkyni žiadne preukázateľné trovy spojené s odvolacím konaním nevznikli, preto jej ich náhrada nebola priznaná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.